

Õpilaste teadusajakirja *Akadeemiake* viitamisjuhend

Käesolev juhend selgitab allikate kasutamise põhimõtteid iseseisvate õpilastööde koostamisel. Juhendi eesmärgiks on aidata kaasa akadeemiliste tavade järgimisele.

1. Iseseisva töö kirjutamisel viidatakse korrektselt kõigile töö koostamisel kasutatud allikatele.
2. Viitama ei pea üldiselt teada olevatele andmetele.
3. Töös peab olema selgelt eristatud kellegi teise arvamus enda arvamusest. Eelduslikult on kõik töös esitatud mõtted, ideed ja arvamused autori looming.
4. Viidete ja kasutatud kirjanduse loetelu vormistusel tuleks juhinduda ajakirjas *Akadeemia* kasutatavast süsteemist. Selleks et seda hõlpsam teha oleks, on alljärgnevalt esitatud mõned näited.
5. Infotehnoloogilistel põhjustel eelistab *Akadeemiake* tekstisisest viitamissüsteemi joonealusele viitamisele.

Kirjanduse ja allikate loetelu

Raamat

P e r e k o n n a n i m i , Eesnimi Aasta. Raamatu pealkiri. Linn: kirjastuse nimi

V a h t r e , Sulev 1997. Eesti ajalugu elulugudes. Tallinn: Olion

E r e l t , Tiiu, L e e m e t s , Tiina, M ä e a r u , Sirje, R a a d i k , Maire 2006. Eesti õigekeelsussõnaraamat ÕS 2006. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus

Artikkel ajakirjas

P e r e k o n n a n i m i , Eesnimi Aasta. Artikli pealkiri. – *Ajakiri kaldkirjas*, number, lk ...-...

L i l l , Anne 1984. Võõrast päritolu meditsiinterminid vanemas eesti kirjakeeles – *Keel ja Kirjandus*, nr 10, lk 614–621

V o l k e , Veljo 2004. Saaremaal toovad lapsi sookured – *Eesti Loodus*, nr 6, lk 34–38
Kättesaadav ka Internetist: http://www.loodusajakiri.ee/eesti_loodus/index.php?id=733
(22.03.2006)

Artikkel ajalehes

P e r e k o n n a n i m i , Eesnimi Aasta. Artikli pealkiri. – *Ajaleht kaldkirjas*, kuupäev

V a l l i k , Aidi 2006. Keelamine pole lahendus. – *Õpetajate Leht*, 8.09

Artikkel Internetis

P e r e k o n n a n i m i , Eesnimi Aasta. Artikli pealkiri. – Lehekülje omanik, alalehekülje
pealkiri ja allika muud täpsemad andmed (kui on):

http://www.täielik.veebiaadress/nii_pikk_kui/see_ka_poleks (kasutamise kuupäev)

S t i p a , Tapani 2002. Süvaveekerke füüsika. – Läänemereportaal:
<http://www.fimr.fi/et/itamerikanta/bsds/2019.html> (20.02.2008)

R e m m e l , Mari-Ann 2003. Viru mees viljapulli, Harju mees aganapulli:
Piirkondlike suhete kajastumisest eesti rahvapärimeses. – *Mäetagused*, nr 21, lk
141–192 <http://www.folklore.ee/tagused/nr21/remmel.pdf> (19.03.2007)

R a s k i n , Victor 2006. Semantic Mechanisms of Humor (konspekt). Kättesaadav Eesti
Kirjandusmuuseumi kodulehelt:
http://haldjas.folklore.ee/~kriku/HUUMOR/Nlj_raskin.pdf (24.03.2007)

Uusen, Kaire 2006. EMT ostis poole Rate.ee-st – *Postimees Online*, 05.04.
<http://www.postimees.ee/060406/esileht/majandus/197203.php> (15.12.2007)

Kogumik

P e a l k i r i . Aasta. Koost./Toim. Eesnimed Perekonnanimed. Linn: kirjastuse nimi

Vanasõnaraamat. 1984. Koost. A. Hussar, A. Krikmann, I. Sarv. Tallinn: Eesti
Raamat

Artikkel kogumikust

P e r e k o n n a n i m i , Eesnimi Aasta. Artikli pealkiri. – *Kogumiku pealkiri kaldkirjas*.
Koost./Toim. Eesnimi Perekonnanimi, Linn: kirjastuse nimi, lk ...-...

Vääri, Eduard 2000. Mulgi kultuuri edasiarendamise ja rakendamise võimalusi. –

Ettekandeid I mulgi konverentsilt Tõrvas 23.10.1999. Toim. K. Gaston. Viljandi: Mulgi Kultuuri Instituut, lk 9–13

Veere, Kairi 2001. Eestlaste ja soomlaste stereotüüpide muutused 1990. aastatel. – *Eesti ja eestlased võrdlevas perspektiivis. Kultuuridevahelisi uurimusi*

20. sajandi lõpust. Koost. A. Valk. Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus, lk 112–124

Internetiallikas

Lehekülje nimi või teaviku nimi. Aasta. Alalehekülje pealkiri ja allika muud täpsemad andmed (kui on).

http://www.täielik.veebiaadress/nii_pikk_kui/see_ka_poleks (kasutamise kuupäev)

Vikipeedia Vaba entsüklopeedia: Kolmanda laine feminism.

http://et.wikipedia.org/wiki/Kolmanda_laine_feminism (27.12.2006)

Jõgeva valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava 2004.

http://www.jogevavv.ee/files/menu/volikogu_maarused_2004/2004091711190505vk_maurus_8_lisa_jvvkak.PDF (23.09.2007)

Järvemetsa laulik 2006. Järvemetsa laagri koduleht.

http://www.jarvemetsa.org/files/2006_Laulik.pdf (20.03.2007)

Antiscale magnetic treatment. <http://www.cranfield.ac.uk/sas/water/magnets/> (17.01.2007)

Koolielu portaal. Vestlusring.

<http://www.koolielu.ee/pages.php/08?teema=2025> (01.02.2007)

Eesti Seksuaaltervise Liit 2007. Soovimatu rasedus ja raseduse katkestamine. <http://www.amor.ee/47584> (29.09.2007)

Eesti Statistikaamet 2007. Statistika andmebaas: Rahvastik.

<http://pub.stat.ee/px-web.2001/Database/Rahvastik/Rahvastik.asp> (29.09.2007)

E-raamat

E-raamat on raamat ja sellele laienevad raamatule viitamise nõuded. Erinevus on lehekülje numbri viitamisega, sest ei ole klassikalises mõttes jagunemist lehekülgedeks, vaid tekst on ühes tükis. Kõige madalam jaotusaste on peatükk. Sealt edasi peaks kasutama juba otsingut. Seega viidata tuleks ka peatüki pealkirjale, sest muidu läheb algmaterjali otsimine väga keeruliseks. Lisama peaks ka viite Internetilehele, kus raamat on avaldatud ja kuupäeva, millal seda vaadati.¹

¹ Vaata lähemalt: <http://libweb.anglia.ac.uk/referencing/h...>

P e r e k o n n a n i m i , Eesnimi Aasta. Raamatu pealkiri. [e-raamat] Linn: kirjastuse nimi. Kättesaadav: http://www.täielik.veebiaadress/nii_pikk_kui/see_ka_poleks, peatükk (kasutamise kuupäev)

F i s h m a n , R., 2005. The rise and fall of suburbia. [e-raamat] Chester: Castle Press. Kättesaadav: University Library/Digital Library/e-books http://libweb.anglia.ac.uk/E-books (5. juuni 2005)
--

Suuline allikas

P e r e k o n n a n i m i , Eesnimi Aasta. Suuliselt autorile (kuupäev)

J u t u p a u n i k , Juhan 2009. Suuliselt autorile (20.11)
--

Võõrkeelse allika puhul kasutatakse lühendeid selles võõrkeeles. Näiteks:

pp. – lk (ingl. k)

Ed. – toimetaja (ingl. k)

S. – lk (saksa k)

Bd. – köide (saksa k)

Viited

Viited töö sees lisatakse selleks, et oleks selge, kust täpselt parajasti käsitletav info pärineb, nii et huvitatud lugeja võiks soovi korral selle ka ise üles leida.

Kasutatud kirjanduse loetelu peab sisaldama kõiki allikaid, millele teksti sees on viidatud.

Kasutada võib kas tekstisisest viitamist või joonealust viitamist. Korraga võib kasutusel olla ainult üks neist süsteemidest. Kuigi mõlemad viitamissüsteemid on samaväärsed, eelistab *Akadeemiake* infotehnoloogilistel kaalutlustel tekstisisest viitamist.

Tekstisisesed viited

(Perekonnanimi Aasta: lk)

Sulgudes on ära toodud autori perekonnanimi, allika ilmumisaasta ja leheküljenumber. Pikemat juttu pole tarvis, sest täpsema info leiab lugeja lõpust kasutatud kirjanduse juurest.

(Taagepera 2008: 176)

Kui ühelt autorilt on samal aastal ilmunud mitu teost, mida on töös kasutatud, on kasulik nime asemel kirjutada allika pealkiri. Teine võimalus on märgistada allikad a, b, c... tähega (sama täht lisada siis ka kasutatud kirjanduse loetellu pealkirja järele). Internetiallikale teksti sees viidates märgitakse kodulehekülje nimi lühidalt (tingimusel, et täispikk aadress on eksimatult kättesaadav kasutatud kirjanduse alt) ja kasutamise kuupäev.

(Taagepera 2008a: 176)

(Taagepera 2008b: 61)

(Puka Põhikooli koduleht. Rebaste ristimine. 24.11.2008)

(Vikipeedia: "meeter". 01.01.2009)

Joonealused viited

Ka joonealuses viites märgitakse allika kohta nii vähe, kui võimalik, kuid piisavalt, et aru saada, millise teosega kasutatud kirjanduse hulgast on tegu. Joonelauseid viiteid on hea kasutada ka märkuste ja omapoolsete täienduste tegemiseks (näide 3). Kuna joonealused viited ei sega lugemist, siis on neid soovitatav kasutada siis, kui töös on palju andmeid saadud Internetilehekülgedelt, mida on tarvis eriti täpselt ära näidata, nt kui igal samast portaalist saadud infokillul on omaette aadress. Artikli sisse sulgudesse pika aadressi lisamine koormaks teksti ülearu.

¹Perekonnanimi, lk 159.

² Kättesaadav Internetist: <http://akadeemiake.ee/nouded-artiklitele/> (12.01.2012).

³ Teisiti on selle küsimuse kohta arvanud.... Tema tööde kohta vt lähemalt.....

Joonealuse viite loomiseks kasuta funktsiooni: Lisa => Viide => Allmärkus (Insert => Reference => Footnote), see nummerdab viited automaatselt.

Tsiteerimine ja refereerimine²

Tsiteerimine - töös kasutatakse sõna-sõnalt (tsiteeritakse) mõnes teises töös esinevat lauset, lauseosa või väljendit. Tsitaat peab olema muust tekstist selgelt eraldatud koos allika äranäitamisega. Juhul kui originaaltekstis jäetakse vahele mingid sõnad või ebaolulised osad, siis seda märgitakse kolme punktiga (...). Kui tsitaati soovitakse täiendada mingite selgitavate sõnadega, siis seda tehakse nurksulgudega [ ].

Refereerimine - Refereering on kasutatud lause, lõigu, mõtte või idee edasiandmine oma sõnadega. Ka refereeringu puhul esitatakse allikas. Kui tsiteeritakse või refereeritakse mingit konkreetset ideed, lauset või andmeid, tuleb viide anda lehekülje täpsusega. Kogu artiklile, raamatule või raamatu peatükile võib viidata juhul, kui viite aluseks on kogu teose argument tervikuna.

---

² Nii on refereerimist ja tsiteerimist defineeritud Tartu Ülikooli Sotsiaalteaduskonna viitamisjuhendis „Allikate kasutamine ja nendele viitamine üliõpilastöödes“ (Kinnitatud sotsiaalteaduskonna nõukogus 22.03.2004).